

Fitjar kommune
Att:
Postboks 83
5418 Fitjar

Fiskeridirektoratets uttalelse til planprogram for rullering av kommuneplanen sin arealdel på høyring -Fitjar kommune

Vi viser til deres brev datert 05.07.2023.

Fiskeridirektoratet er svært positive til at kommunen har startet arbeid med rullering av kommuneplanens arealdel og kystsoneplan.

Fiskeridirektoratets rolle i planarbeid

Fiskeridirektoratet har som formål å fremme lønnsom og verdiskapende næringsaktivitet gjennom bærekraftig og brukerrettet forvaltning av marine ressurser og marint miljø. Samfunnsoppdraget overlapper i stor grad med FNs bærekraftsmål nummer 14 «Bevare og bruke havet og de marine ressursene på en måte som fremmer bærekraftig utvikling». Vi skal ivareta fiskeri- og havbruksnæringa sine interesser i planarbeid.

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023-2027

I de nasjonale forventningene framgår det at «Helhetlig planlegging er nødvendig for å sikre ressursgrunnlaget for utvikling av natur- og kulturbaserte næringer som landbruk, reindrift, fiskeri og reiseliv».

Regjeringen forventer at «Det settes av tilstrekkelige og egnede nye arealer for akvakultur gjennom oppdaterte regionale og kommunale planer for kystområdene, som også kan omfatte utvikling av akvakultur utenfor kysten og landbasert akvakultur. Planene ivaretar miljøhensyn og andre samfunnsinteresser».

De nasjonale forventningene skal følges opp i kommunenes planarbeid. Forventningene ligger til grunn for Fiskeridirektoratets medvirkning i planleggingen.

Om planområdet

Fitjar er en kommune med mye strandsone og en del sjøareal. Størstedelen av kommunen ligger på øya Stord. I tillegg til Stord er mange øyer ut mot Selbjørnsfjorden en del av øykommunen Fitjar.

Fiskeridirektoratet har kartlagt flere fiskeriinteresser i kommunen gjennom intervju av

yrkesfiskere (registrert og sist oppdatert i år 2000 og 2012). Vi har blant annet registrert fiskeplasser for passive redskaper, fiskeplasser for aktive redskaper, rekefjell og låssettingsplasser. I fiskerimantallet er det registrert 12 yrkesfiskere (blad B) og to deltidsfiskere (blad A) i kommunen. Havforskningsinstituttet har kartlagt noen gytefelt for kysttorsk som ligger innenfor kommunegrensen. Vi anbefaler å utnytte vår kartløsning i [Yggdrasil](#) for informasjon om fiskeriinteresser i kommunen. I kartløsningen kan man også se registrerte akvakulturlokaliteter i kommunen.

Vurdering av planprogrammet

Formålet med planarbeidet

Det er positivt at kommunen i oversendelsen framhever at de ønsker at kommunen skal ha en arealplan for hele kommunen som viser sammenhengen mellom framtidig samfunnsutvikling og arealbruk.

Hovedtema i planarbeidet

Fitjar kommune skriver selv at de er en kommune med mye strandsoner. Ved planlegging av areal til utbygging i strandsonen, og/eller tiltak med utslipp til sjø, er det viktig å ta høyde for at disse områdene ikke kommer i konflikt med viktige fiskeri- og havbruksinteresser eller marint biologisk mangfold. Kommunal- og moderniseringsdepartementet har utarbeidet en egen [veileder for planlegging i sjø](#), som ble publisert i mai 2020¹. Denne finnes på Regjeringens hjemmesider. Veilederen vil være nyttig i arbeidet med kommuneplanens arealdel.

Fitjar kommune skriver i planprogrammet at det må vurderes behov for nye næringsområder eventuelt i sjø, og at Fitjar må kunne dekke eventuelt behov for større næringstomter for arealkrevende næringer. I planprogrammet skriver Fitjar at de er en aktiv havbrukskommune som har flere anlegg for akvakultur, som har konsesjoner for både matfisk, settefisk og rensefisk. De skriver at nye arter, skalldyr, skjell, høsting av tare osv, kan være nye havbruksnæringer som kommunen bør se på og vurdere å skaffe areal til. Det er viktig at kommunen under arealplanlegging ser sjøarealene i en større sammenheng, mht. påvirkning på sjøarealene, samlet belastning på bruken av det marine miljøet og økologiske funksjonsområder. Det er positivt at kommunen skriver at havbruksnæringen må utføres innenfor rammene av miljømessig bærekraft, og at det må være et overordnet mål å ha en effektiv og robust arealstruktur som optimaliserer produksjonene og som tar klima, miljø- og sykdomshensyn.

Vi mener at fiskerinæringen med fordel kunne vært et eget hovedtema i planprogrammet, og vi gjør kommunen oppmerksom på viktigheten av å inkludere fiskeriinteressene i videre planlegging av arealene i sjø.

Opplegg for medvirkning:

Det er viktig at representanter for fiskeri- og akvakulturnæringene blir involvert i planarbeidet.

Sør- Norges fiskarlag og Norges kystfiskarlag, evt. også lokale fiskarlag, bør involveres i å supplere kunnskapsgrunnlaget knyttet til kystnære fiskeridata, som er innhentet/ sist oppdatert av Fiskeridirektoratet i år 2000 og 2012 gjennom intervju av yrkesfiskere. Vi ber om at sjøarealene som i [Yggdrasil](#) er registrert som rekefjell og låssettingsplasser sikres til enbruks fiske. Det kan være spesielt nyttig for kommunen å kontakte fiskarlag angående de registrerte låssettingsplassene for å avklare nærmere bruk av områdene slik at deres interesser blir ivaretatt.

¹ Kommunal- og distriktsdepartementet. «Planlegging i sjøområdene, veileder» (22.05.2020): 111 s [Planlegging i sjøområdene - regjeringen.no](#)

Akvakulturnæringen bør særlig involveres i utredningen av om eksisterende akvakulturlokaliteter har tilstrekkelig planavklart areal, jf. innspill om dette temaet nedenfor.

Fiskeridirektoratet deltar gjerne i dialogmøter med kommunen i planprosessen.

Behov for utredninger:

Fiskeridirektoratet ber om at det i kap. 9 blir presisert at konsekvensutredningen av nye utbyggingsområder og næringsområder skal omfatte både utbyggingsfase og driftsfase.

Det er positivt at konsekvensutredning skal ha som tema: Naturmangfold, sårbare eller trua marine dyre- og planteliv. Fiskeri- og akvakulturnæringene er avhengige av rene og rike hav. Vi anbefaler at konsekvensutredningen og planarbeidet skal avklare om og hvor det skal evt. innarbeides hensynssoner naturmiljø i sjø.

I forbindelse med rullering av overordnede arealplaner i sjø, er det generelt behov for å utrede om arealbruken rundt eksisterende akvakulturanlegg bør justeres. Det kan være aktuelt med justeringer for å tilpasse arealformål i plankartet til både gjeldende akvakulturtilatelser og til framtidige justeringer. Vi ber om at det blir lagt til et punkt i planprogrammet om at dette skal utredes. I konsekvensutredningen, under tema sjøområde, er det nødvendig å gjøre en vurdering av bruk av sjøområdene sett i en større sammenheng, og i hvor stor grad den planlagte bruken av områdene kan belaste det marine miljøet i kommunen.

Generelle råd om arealplanlegging for fiskeri og akvakultur

På nettsiden [Arealplaner \(fiskeridir.no\)](https://www.fiskeridir.no/Areal-og-miljo/Areal/Arealplaner)² har Fiskeridirektoratet samlet sin generelle planveiledning om fiskeri og akvakultur. Der informerer vi og gir råd om blant annet

- arealbehovet til sjømatnæringene
- kunnskapsgrunnlaget i kartløsningen «Yggdrasil»
- kriterier Fiskeridirektoratet benytter for å vurdere hvilke spørsmål som er av nasjonal eller vesentlig regional betydning innenfor saksområdene fiskeri, og tang og tarehøsting, jmfør plan- og bygningsloven § 5-4
- hvordan fiskeri og akvakulturinteresser kan sikres i plankart og -bestemmelser

Fiskeridirektoratets kartløsning [Yggdrasil](#) inneholder data om bl.a. kystnært fiskeri, akvakulturlokaliteter og marint miljø. Vi oppfordrer kommunen til å bruke kartverktøyet aktivt i planleggingen av sjøarealene. Kartvisningen «Plan og sjøareal» er tilpasset arealplanlegging. Datasett kan også lastes ned fra nettstedet.

Om innsigelse

Som statlig myndighet kan Fiskeridirektoratet fremme innsigelse i spørsmål som er av nasjonal eller vesentlig regional betydning, eller som av andre grunner er av vesentlig betydning for vårt saksområde, jf. plan- og bygningslovens § 5-4. Det er opp til Fiskeridirektoratet å avgjøre om et spørsmål er av nasjonal eller vesentlig regional betydning og begrunne dette.

Om videre planprosess

Fiskeridirektoratet ber om at innspillene ovenfor blir tatt hensyn til i det videre planarbeidet. Ved videre kontakt i saken, vær vennlig å vise til vårt saksnr. 23/9280 og benytte e-postadressen postmottak@fiskeridir.no.

² <https://www.fiskeridir.no/Areal-og-miljo/Areal/Arealplaner>

Med hilsen

Tom Hansen
konstituert seksjonssjef

Runa Gudmundsdottir Jonassen
rådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift.

Mottakerliste:

Fitjar kommune

Postboks 83

5418

Fitjar

Kopi til:

Kystverket

Norges Kystfiskarlag

Sjømat Norge

Statsforvaltaren i Vestland

Sør-Norges Fiskarlag

Vestland Fylkeskommune

Postboks 1502

Postboks 97

Postboks 5471

Majorstua

Njøsavegen 2

Postboks 936

Postboks 7900

6025

8380

0305

6863

6001

5020

Ålesund

Ramberg

Oslo

Leikanger

Ålesund

Bergen

